

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Hallitus on tehnyt esityksen muutoksista hankintalakiin. Uudistuksessa on useita julkista taloutta ja yrityssectän kilpailukykyä vahvistavia kohtia, joten Lohjan Yrittäjät ry tukee esitystä. Hankintojen kilpailuttaminen nykyistä useammin ja laajemmin tuo markkinoille uusia mahdollisuuksia erityisesti yksityissektorille, mikä lisää markkinadynamiikkaa ja tehostaa julkisyhteisöjen hankintoja. Kilpailutus mahdollistaa kustannusten laskemisen sekä laadukkaampien tuotteiden ja palveluiden hankinnan.

Inhouse-yhtiöiden omistusosuuden minimivaatimuksen selkiyttäminen edistää ennakoitavuutta ja tasapuolisuutta markkinoilla, mikä hyödyttää erityisesti yksityisiä yrityksiä. Selkeämpi sääntely poistaa epätietoisuutta, rohkaisee investointeihin ja parantaa yritysten liiketoimintaedellytyksiä. Yksityissektorin tehokkuus, innovatiivisuus ja joustavuus tarjoavat ratkaisuja, joita inhouse-yhtiöt eivät useinkaan pysty saavuttamaan.

Lisäksi yksityiset yritykset tuottavat voittoa ja maksavat merkittävästi yhteisöveroja, joilla rahoitetaan yhteiskunnan peruspalveluita. Yksityissektorin kansainvälinen kilpailukyky ja vientitoiminta ovat avainasemassa Suomen talouden ja hyvinvoinnin kehittämisessä. Yksityisomisteiset yritykset voivat myös kehittää uusia ratkaisuja ja innovaatioita, jotka palvelevat julkisen sektorin tarpeita ja luovat lisäarvoa yhteiskunnalle.

Ehdotetut muutokset luovat vahvan pohjan julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyölle ja edistävät suomalaista elinkeinoelämää. Lohjan Yrittäjät ry tukee esitystä lämpimästi.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

-

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?

-

- Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?

-

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

-

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

-

- Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?

-

- Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

-

- Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

-

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

-

- Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?

-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

-

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

-

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

- Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?

-

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

Muut huomiot

-

